

BERGEN KOMMUNE

Bystyrets kontor

Saknr	112-14
Emnekode	03
Arkivsak	201400030

Til Byrådsavdeling for byutvikling, klima og miljø

Høring - Klimaplan for Hordaland 2014-2030

Bergen bystyre behandlet saken i møtet 200514 sak 112-14 og fattet følgende vedtak:

1. Til høringsutkast til «Klimaplan for Hordaland» gjer Bergen kommune fråsegn som inntatt i saksutgreiinga punkt B «HØYRINGSSVAR FRÅ BERGEN KOMMUNE».
2. Konseptet Green Nudging foreslås tatt inn tas inn ved rullering av Klimaplanen.
3. Bergen kommune meiner det bør vere ei målsetting å få ein utsleppsfri kollektivsektor innan 2025.

Merknad:

Norge er et maritimt land og Hordaland er et maritimt fylke. Bergen bystyre fremhever mulighetene som finnes for næringsutvikling i utslippsfri skipsfart, f.eks. i form av batteriferger. Her kan fylkeskommunen spille en rolle både ved å støtte næringsutvikling og ved å ta i bruk og etterspørre nullutslippsteknologi til ferger og hurtigbåter. Fylkeskommunen bør så langt det er mulig kreve nullutslipp fra ferger og hurtigbåter ved utlysning av anbud.

Bystyrets behandling:

Følgende representanter tok ordet:

August jr. Kjerland (H), Lillian Vangberg (A), Julie Andersland (V), Harald Berge Breistein (KrF), Tina Åsgård (SV), Torstein Dahle (R), Sondre L. Båtstrand (MDG), Ove Sverre Bjørdal (Sp), Endre M. Tvinnereim (BY), Heidi R. Lindebotten (A) og Marte Mjøs Persen (A).

Forslag fremsatt i bystyret:

Tina Åsgård (SV) fremsatte følgende alternative forslag i 9 punkt:

1. Bergen kommune slutter seg til strukturen i klimaplanen med de 5 hovedtemaene energi, bygninger, arealbruk og transport, næring og teknologi og tilpassing til klimaendringer.
2. Bergen kommune ønsker en klimaplan som tar utgangspunkt i visjonen om et karbonnøytralt samfunn.

3. Hovedmål klimagassutslipp: Bergen kommune understreker at Hordaland må følge opp det nasjonale klimaforliket og ha minst like høye ambisjoner for reduksjon i klimagassutslipp i Hordaland som det som er fastsatt nasjonalt.
4. Hovedmål energi: Ifølge det Internasjonale Energibyrådet vil over 50 % av de nødvendige klimakuttene måtte komme gjennom mer effektiv energibruk. Bergen ber derfor om at ambisjonsnivået på feltet økes betydelig.
5. Energi: Bergen kommune ønsker et betydelig løft for ENØK-satsingen i hele fylket som hovedstrategi innenfor energiområdet.
6. Bygninger: Bergen kommune ønsker at det innføres krav om passivhusstandard i alle nybygg i fylket, og at det satses på ENØK og utfasing av oppvarming ved hjelp av olje og gass i eksisterende bygg.
7. Areal og transport: For å kunne redusere klimagassutslipp, må arbeidspendlingen i fylket reduseres. Dette må innebære et nei til fergefri E39, nei til økt bilveikapasitet på Sotrasambandet og nei til ny rullebane på Flesland. Det må samtidig innebære et ja til kø- og utslippsfri kollektivtransport (kollektivfelt, bybane og trolleybuss), ja til et godt utbygd og sammenhengende sykkelveinett og ja til utbedring av togstrekningen Bergen-Voss. Bergen kommune vil understreke behovet for å innføre restriksjoner på biltrafikken gjennom køprising, restriktiv parkeringspolitikk og inndraging av veikapasitet til fordel for andre trafikantgrupper. Bergen kommune ønsker i tillegg en plan for å motvirke nedbygging av jordbruksareal i fylket.
8. Næring og teknologi: Bergen kommune mener at Hordaland må gå foran i å avslutte oljealderen i norsk industri. Dette er nødvendig for å frigjøre kompetanse til å arbeide med fremtidsrettet innovasjon innen miljøteknologi. Ettersom satsingen på CO₂-fangst på gasskraftverket på Mongstad nå er avvirket, må også utslippstillatelsen for CO₂ avvikles. Dette er det mest effektive klimatiltaket som kan gjennomføres i Hordaland, og det bør derfor tas kontakt med statlige myndigheter om å trekke tilbake utslippstillatelsen for gasskraftverket på Mongstad. Oppdrettsnæringen er en annen stor og miljøfiendtlig næring i Hordaland. Nye konsesjoner i oppdrettsnæringen bør ikke tildeles før næringen kan godtgjøre at den produserer mer energi (mat) enn den forbruker.
9. Tilpassing til klimaendringer: Hyppigere og kraftigere nedbør vil føre til mer flom og flere ras i Hordaland. Rassikring bør derfor ha den fremste prioriteten i fordeling av veimidler i fylket. Føre-var-prinsippet må ligge til grunn for hvor ny utbygging av vei og boliger tillates. Kartlegging av ras- og flomfare bør utføres i offentlig regi, ikke på oppdrag fra utbygger.

Lillian Vangberg (A) fremsatte følgende alternative forslag:

«Til høyringsutkast til «Klimaplan for Hordaland» gjer Bergen kommune fråsegn som inntatt i saksutgreiinga punkt B «HØYRINGSSVAR FRÅ BERGEN KOMMUNE», med følgjande endring: Setninga «Bergen kommune vil sterkt tilrå at forslag til planretningslinjer i kapittel 5.3 vert tatt ut av klimaplanen» vert endra til: «Bergen kommune vil sterkt tilrå at setninga »Retningslinene skal leggst til grunn for regional og kommunal planlegging. Framlegg til

planar i strid med retningslinene gjev grunnlag for motsegn frå regional planmynde” vert strøken og tatt ut av klimaplanen».

Lillian Vangberg (A) fremsatte følgende tilleggsforslag i 2 punkt:

1. «Ny setning vert lagt til før siste avsnitt i saksutgreiinga punkt B (side 6):
«Bergen kommune vil samtidig påpeike at kommunen er svært positiv til strategiane A, B, C og D, og punkta 1-26, som går fram av same kapittel 5.3 i Klimaplanen.
2. Konseptet Green Nudging foreslås tatt inn tas inn ved rullering av Klimaplanen.

Julie Andersland (V) fremsatte følgende tilleggsforslag i 3 punkt:

1. «Bergen kommune meiner det bør vere ei målsetting å sørge for at veksten i persontrafikken på tvers av fylkesgrensene takast med klimavenleg kollektivtransport, til dømes buss, båt, og jernbane. Av omsyn til dei heilskaplege klimamåla, bør fylkeskommunen arbeide opp mot nasjonale styresmakter for at flytrafikken i fylket ikkje aukar.
2. Skal Noreg nå eigne klimamål, er det naudsynt at store delar av petroleumsreservane ikkje blir nytta. Av omsyn til langsiktig konkurransekraft for næringslivet i regionen, er det også viktig å bli mindre avhengige av næringar som baserer seg på fossil energi. Som eit av Noregs viktigaste fylker for olje og gass, bør det vere ei målsetting for Hordaland å bidra til at utvinningstempoet i petroleumssektoren vert redusert.
3. Bergen kommune meiner det bør vere ei målsetting å få ein utsleppsfri kollektivsektor innan 2025.»

Torstein Dahle (R) fremsatte følgende tilleggsforslag i 6 punkt:

1. Stortingets klimaforlik fra juni 2012 er på ingen måte på høyde med de kravene som klimautfordringen stiller til handlekraft. Fylkeskommunen må derfor basere sin regionale klima- og energiplan på vesentlig mer ambisiøse mål, både i form av sterkere reduksjon i energibruk og vesentlig større reduksjon i klimagassutslippene i Hordaland.
2. Fylkeskommunen skal arbeide for at gasskraftverket på Mongstad snarest blir nedlagt.
3. Fylkeskommunen skal arbeide overfor sentrale politiske myndigheter for å få en kraftig økning i statlige tiltak for å stimulere til energiøkonomisering og energieffektivisering.
4. Fylkeskommunen skal ta initiativ til å utvikle et samarbeid med Hordalands forskningsmiljøer og private selskaper med relevant kompetanse for å utvikle jordvarme som satsingsområde i Hordaland.

5. Fylkeskommunen skal arbeide for at kostnadene ved utbygging av nett for elektrifisering av sokkelen ikke skal betales av nettbrukerne generelt, men at de skal belastes de selskapene som driver de aktuelle olje- og gassfeltene.
6. Fylkeskommunen skal ta initiativ til et samarbeidsforum mellom forskningsmiljøer, bedrifter med kompetanse og arbeidsoppgaver rettet mot olje- og gassektoren, og de aktuelle fagforeningene i Hordaland for å få fart på omstilling av næringsliv og arbeidsplasser bort fra olje og gass og over på fornybar energi og andre former for bærekraftig produksjon.

Sondre L. Båtstrand (MDG) fremsatte følgende tilleggsforslag i 12 punkt:

«Bystyret ber om at følgende justeringer innarbeides i Bergen kommunes høringsuttalelse:

1. De økonomiske rammene til klimaplanen økes med 50 %.
2. En innarbeider et tiltak om en kjøttfri kantinedag i fylkeskommunens kantiner.
3. Fylkeskommunen bør samarbeide med kommunene om å tilrettelegge for solenergi ved utarbeidelse av reguleringsplaner.
4. Klimaplanens mål og strategier skal overordnes andre regionale planer og målsetninger i Hordaland.
5. 20 % av parkeringsplassene skal være tilpasset el-biler innen 2020.
6. Arbeidet med potensiell hav-vindkraft trekkes sterkere inn i klimaplanen.
7. Fremskynde etablering av landstrøm til Hurtigruten til 2020.
8. Fremskynde differensierte havneavgifter (utslipp) til 2015.
9. Energiforbruket skal begrenses og i størst mulig grad dekkes av fornybare energikilder uten tap av naturmangfold.
10. Delen av reiser med sykkel i Bergensområdet skal være 25 % av alle reiser i 2030. I resten av fylket skal det økes vesentlig.
11. Legge til rette for ekspress sykkelveier med plass til transportsykler, fremme bruk av elektriske sykler som alternativ til bruk av bil i fylket.
12. Hordaland fylkeskommune skal på nybygg ha solfangere/solcellepanel der lysforholdene er gode»

Merknader fremsatt i bystyret:

Endre M. Tvinnereim (BY) fremsatte på vegne av BY følgende merknader:

Merknad 1:

Hordaland bør prioritere klimatiltak som gir både lokal og global gevinst, f.eks. tiltak som reduserer lokale og globale utslipp fra veitrafikk og havn.

Merknad 2:

Hordaland bør ikke utelukkende søke å redusere klimagassutslipp skapt innenfor fylket, men også utslipp fra fossile brensler (olje og gass) produsert i fylket men brent og sluppet ut i atmosfæren i andre land.

Merknad 3:

Hordaland bør redusere sin avhengighet av næringer som produserer fossile brensler og dermed bidrar sterkt til å skape klimaendringer. Frem mot neste revidering av klimaplanen bør Hordaland Fylkeskommune derfor vurdere en strategi for å tilpasse den regionale økonomien til en situasjon med redusert etterspørsel i verden etter fossile brensler.

Merknad 4:

Norge er et maritimt land og Hordaland er et maritimt fylke. Bergen bystyre fremhever mulighetene som finnes for næringsutvikling i utslippsfri skipsfart, f.eks. i form av batteriferger. Her kan fylkeskommunen spille en rolle både ved å støtte næringsutvikling og ved å ta i bruk og etterspørre nullutslippsteknologi til ferger og hurtigbåter. Fylkeskommunen bør så langt det er mulig kreve nullutslipp fra ferger og hurtigbåter ved utlysning av anbud.

Merknad 5:

Utslipp fra skip i havn er unødvendige utslipp med dagens teknologi. Utvikling av havner i fylket sees allerede i sammenheng og her spiller fylkeskommunen en viktig rolle. Fylkeskommunen bør være en pådriver for å få etablert landstrøm i Bergen indre havn.

Votering:

Tina Åsgårds alternative forslag punkt 1, 2 og 5 fikk 32 stemmer (A+V+SV+R+MDG+Sp+BY) og var dermed falt.

Tina Åsgårds alternative forslag punkt 3 fikk 30 stemmer (A+V+SV+MDG+Sp+BY) og var dermed falt.

Tina Åsgårds alternative forslag punkt 4 og 6 fikk 13 stemmer (V+SV+R+MDG+Sp+BY) og var dermed falt.

Tina Åsgårds alternative forslag punkt 7 og 8 fikk 6 stemmer (SV+R+MDG) og var dermed falt.

Tina Åsgårds alternative forslag punkt 9 fikk 8 stemmer (SV+R+MDG+Sp+BY) og var dermed falt.

Lillian Vangbergs alternative forslag fikk 20 stemmer (A+Sp) og var dermed falt.

Innstillingen ble vedtatt med 60 stemmer (H+A+FrP+V+KrF+BY)

Lillian Vangbergs tilleggsforslag punkt 1 fikk 20 stemmer (A+Sp) og var dermed falt.

Lillian Vangbergs tilleggsforslag punkt 2 ble vedtatt med 66 stemmer (H+A+FrP+V+KrF+SV+R+MDG+Sp)

Julie Anderslands tilleggsforslag punkt 1 og 2 fikk 13 stemmer (V+SV+R+MDG+Sp+BY) og var dermed falt.

Julie Anderslands tilleggsforslag punkt 3 ble vedtatt enstemmig.

Torstein Dahles tilleggsforslag punkt 1 og 2 fikk 6 stemmer (SV+R+MDG) og var dermed falt.

Torstein Dahles tilleggsforslag punkt 3 og 4 fikk 32 stemmer (A+V+SV+R+MDG+Sp+BY) og var dermed falt.

Torstein Dahles tilleggsforslag punkt 5 og 6 fikk 7 stemmer (SV+R+MDG+BY) og var dermed falt.

Sondre L. Båtstrands tilleggsforslag punkt 1-5, 7-10 og 12 fikk 6 stemmer (SV+R+MDG) og var dermed falt.

Sondre L. Båtstrands tilleggsforslag punkt 6 og 11 fikk 32 stemmer (A+V+SV+R+MDG+Sp+BY) og var dermed falt.

Merknad 1 og 5 fra BY fremsatt av Endre M. Tvinnereim (BY) fikk tilslutning fra A, V, SV, R og MDG og var dermed falt.

Merknad 2 og 3 fra BY fremsatt av Endre M. Tvinnereim (BY) fikk tilslutning fra V, SV, R og MDG og var dermed falt.

Merknad 4 fra BY fremsatt av Endre M. Tvinnereim (BY) ble vedtatt med tilslutning fra alle partier.

Komite for miljø og byutvikling behandlet saken i møtet 080514 sak 109-14 og avga følgende innstilling:

Til høringsutkast til «Klimaplan for Hordaland» gjer Bergen kommune fråsegn som inntatt i saksutgreiinga punkt B «HØYRINGSSVAR FRÅ BERGEN KOMMUNE».

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Byrådets og komiteens innstilling er likelydende.

Bystyrets kontor, 23. mai 2014

Birgitte W Bratland
Førstekonsulent